

[Udenrigsministeren]

er kun truffet én beslutning i sikkerhedsrådet, og den drejer sig som bekendt om en våbenembargo. Jeg er den første til at beklage, at vi har mange vidnesbyrd om, at denne våbenembargo ikke er effektiv, at man altså får de våben, man vil have, i hvert fald i meget stor udstrækning. Afgørende er, at vi, hvis man skal tage det nærmeste, samarbejder meget tæt med de øvrige nordiske lande i disse spørgsmål, at vi har udarbejdet det nordiske program vedrørende Sydafrika, at vi har et særligt embedsmandsudvalg, der løbende beskæftiger sig med problemet, og at vi jævnlig, når de nordiske udenrigsministre mødes, drøfter: hvordan er situationen nu, giver det os anledning til en ændret holdning, til at udvide de punkter i programmet, som vi har vedtaget?

Jeg beklager meget – det er til hr. Arentoft – at stedet her ikke er til en gennemgang af resolutionerne fra den ordinære 35. generalforsamling i FN. Jeg vil meget gerne komme tilbage til det i udvalget, hvis det ønskes, når det drejer sig om stemmeforklaringerne. Jeg vil bare lige sige, at det gav mig en vis trykthed, at hr. Arentoft sagde, at han egentlig ville have stemt modsat. For de fleste resolutions vedkommende er vi altså ikke helt galt afmarcheret ved stemmeafgivelsen i FN.

Hr. Bolvig kom med en bemærkning om, at vore venner kan føle dette med dobbeltmoralen. Jeg ved, at hr. Bolvig har mange gode kontakter, når det drejer sig om det sydlige Afrika, også når det drejer sig om Sydafrika som sådan. Jeg kan kun sige, at de samtaler, jeg gennem årene har haft lejlighed til at føre med enkeltpersoner og med regeringer – senest sidste efterår med udenrigsministrene for det, vi tidligere kaldte frontlinjestaterne, plus udenrigsministeren fra Nigeria – så sandelig ikke bar præg af, at man synes, vi havde en dobbeltmoralisk holdning i de spørgsmål.

For ligesom at komme hr. Erhard Jakobsens argumentation lidt i møde – eller for at inspirere hr. Erhard Jakobsen til en senere runde – vil jeg sige, at problemet er jo yderligere kompliceret ved, at de lande, der ligger i det sydlige Afrika, økonomisk er afhængige af Sydafrika. Så siger man: der kan I bare se, de samhandler med dem, de rejser fra Lesotho over og arbejder i Sydafrika, de kan ikke undvære det. Erkendt. Jeg har haft lejlighed til at drøfte det med borgere fra

Moçambique og fra andre lande i det område. Erkendt, på grund af deres geografiske position er de økonomisk meget nært knyttet til og afhængige af Sydafrika. Men igen stiller jeg spørgsmålet: skal man så stille sig hoverende op og sige, at så skal vi ikke føre en konsekvent Sydafrikapolitik? Nej, jeg mener, at vi skal se tingene, som de er, men bevare vore holdninger.

Jeg vil sige til hr. Erhard Jakobsen, at jeg mener stadig væk, det er kosmetik, når man taler om ændringer dernede. Vi skal ikke så forfærdelig mange uger tilbage for at se et eksempel, hvor man undertrykte pressefriheden for sorte journalister, og bortset fra pæne erklæringer, kommer man ned til realiteten, må jeg fastholde, at der ikke er tale om ændringer af holdningen. Man kan måske sige, at på grund af det pres, der har været mod Sydafrika, er man ligesom blevet lidt mere sensibel. Man vil gerne præsentere det bedre. Man indleder forskellige offensiver. Man inviterer fremtrædende politikere til at besøge Sydafrika. Alt det bærer præg af, at et sådant pres alligevel har en vis virkning.

Jeg vil endelig sige – det var vist også hr. Erhard Jakobsen, der var inde på det – at når vi tager alle vestlige lande, så erkender jeg, at der er forskellige grader af engagement i dette spørgsmål. Vi havde lejlighed til, de ti udenrigsministre, i går at drøfte Namibia, hvor vi atter har et eksempel på, at Sydafrika er med til at hindre den løsning i Namibia, som FN har lagt op til. Der kom – o.k., efter en diskussion og på dansk forslag – i det, der blev udtalt efter mødet, en bemærkning om Sydafrika og dets ansvar og placering i dette billede. Men jeg skal erkende, at engagementet har forskellige grader i forskellige lande. Jeg hører selvfølgelig til dem, som mener, at konsekvensen må være, at vi søger at påvirke de vestlige lande, som vi almindeligvis samarbejder med.

Jeg vil ikke komme med yderligere bemærkninger, blot gentage: mange har sagt: »Vi står heroiske frem, lille Danmark, med vores Sydafrikapolitik« – jeg mener, at vi skal have en balance mellem en rigtig holdning og det realistiske i det, vi gør. Jeg mener, at det vil være urealistisk, hvis vi alene kører frem. Jeg mener, at det både er rigtigt og realistisk, at vi i samarbejde, i første række med de andre nordiske lande, fastholder vor politik, øger den og søger at få indflydel-